

„Stajerc“ izhaja vsaki
peki, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
12 krome, za pol in četrt
6 krazemno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Avstrijo pa 6 kron; za
drugo inozemstvo se
naročnina z ozi-
rom na visokost poš-
tne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubiti!

Kmečki stan, sprečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 30.

V Ptuj v nedeljo dne 23. julija 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri-
lože in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Cenjeni naročniki!

S 1. julijem pričelo je zopet novo polletje
in opozarjamo z naročnino zaostale cenjene na-
ročnike na to dejstvo. Vsakdo, kdor je z naroč-
nino na dolgu, naj jo blagovoli čimprej porav-
nati, kajti tudi mi imamo svoje obveznosti in
oblastnosti. Naročnina je tako majhna, da se pač
lahko ne more izgovarjati, da mu pride previ-
sho. Nasprotno pa mora vsakdo priznati, da je

„Stajerc“

cenejši, največji in najboljši slovenski tednik.
Mi ostanemo tudi vedno na svojem stališču
in nimamo drugega cilja nego: koristiti našemu
kmetstvu v gospodarskem in vsakem drugem
otroju. Zatorej pa:

„Stajerc“ mora biti v vsaki napredni
hiši!
Uredništvo in uprava „Stajerca“.

Toča in nevihta.

Sedanji dnevi z grozovito svojo vročino
povzročili so zopet velike nevihte, ki so nam
prinesle tudi „šibo božjo“ točo. Iz raznih strani
so dobili poročila, ki jih zamoremo le nakratko
omemati. Letina je v splošnem prav lepo kazala
in je bilo pričakovati, da se kmetško ljudstvo
na nekaj opomore. Krme je hvala Bogu dovolj
in je ravno takrat dež nagajal, so jo
vendar dobro spravili. Ali toča, ta strašna
kazena nature, grozi in grozi. Vbogo kmetško
ljudstvo! V naslednjem objavimo nam došla po-
ročila:

V Halozah je toča nepričakovano hudo
nasajala. Sodi se, da je polovica vino-
gradov uničenih. Najbolj prizadete so sledeče
vine: St. Vid-Pobrež, sv. Trojica, sv.
Barbara in Leskovec. Toča je padala v
tudi nevihti in je bila grozno debela. Ljudstvo
je popolnoma obupano in gleda s solznimi očmi
na uničene gorice.

O toči v Halozah se nam še poroča:
Nevihta je bila naravnost vesoljnemu potopu
podobna. Grozdja se je lahko kar v škafih iz
okov nabiralo. Tudi za ljudi, ki nimajo pri-
stani sami izgube, je pretresljivo opazovati ne-
rečnega vinogradnika, ki mu je nevihta vse
vse vzela. Nevihta ni prinesla le točo; tudi
strela je napravila jako veliko škodo na življenju
ljudi in živine ter na poslopih in drevju. Sadno
drevje je v nekaterih krajih popolnoma uničeno
in je velikanska škoda tudi na gozdovih opaziti.
Strokovnjaki cenijo škodo na več stotiso-
tov kron. S slamo kritimi hišami je vihar
strelbo vzel. Kako grozovit je bil vihar, dokazuje
dejstvo, da je mnogo velikih dreves s koreni-
dami iz zemlje iztrgal. Prebivalstvo je v hudem
obupu in si ne more pomagati.

Naš Ornig na delu. Vrli naš Ornig
je vedno prvi, ki zna in hoče za prebivalstvo
nastopati. Kot deželnozbornski poslanec in okrajni

načelnik odpeljal se je takoj v Gradec k c. kr.
namestniku, od katerega je zahteval hitro in
izdatno pomoč prizadetemu pre-
bivalstvu. Namestnik je takoj okrajnemu
glavarstvu v Ptuj brzojavil, da naj pusti nare-
jeno škodo oceniti. Tudi je namestnik obljubil,
da bode prihodnje dni enkrat sam v Haloze
prišel in si škodo ogledal. Prvaški poslanci se
veda spijo za pečjo, — o Ozmeču in Brenciču
in Mešku ni nič slišati, ker jim je ljudski blagor
deveta briga. Našemu Ornigu pa, ki ne
pozna zámude, ki je vedno na svojem mestu,
grè vsa hvala nesrečnega prebivalstva!

Iz Ptujске* gore se nam piše: Tu-
kajšnemu posestniku J. Osenjak v Podložu je
strela ubila oba konja, ko se je iz njive proti
domu hotel peljati. Kobilici sta bili 3 in 4 let
stari in 2000 K vredni. Ponesrečeni si je mnogo
let prizadeval, da mu je bilo mogoče uničeno
žival izgojiti, sedaj pa mu element v eni sekun-
di vso nado in tako rekoč vso premoženje
vzame. Ker je ponesrečeni res skrbiljivi gospodar,
kateri še ima razen te nezgode druga breme-
na, se tem potom prosi, da bi mu z združe-
nimi močmi kolikor je mogoče pomagali. „Sta-
jerc“ radovoljno daré sprejme, naj še bo tak
mali, in se jih bo v prihodnjih številkah izkazalo.

V Savinjski* dolini je toča v petek
popoldne tudi strahovito divjala. V Zalcu, Dobri-
vesi in drugih občinah je koruza popolnoma
uničena. Tudi hmelj je hudo trpel. Upati pa je,
da se bo hmelj vendar še izboljšal. Radovedni
smo, je-li bode novi poslanec dr. Korošec za
vboge prizadete kmete kaj dosegel.

V Gradcu je pretekli petek divjala veli-
kanska nevihta; padala je tudi debela toča.
Ena oseba je bila od strele ubita, 3 pa ranjene.
— Tudi pretekli torek je bila v Gradcu grozna
toča, ki je jako veliko škodo napravila. Mnogo
ptice in en vol je bil ubit. Eno osebo je kap
vsled razburjenja zadela. Škode je mnogo.

Ali si se že naročil na
„Stajerc“evi“

kmetški koledar za 1912?

Izšel bode ta splošno priljubljeni koledar zopet
pravočasno. Gledali bodemo, da mu ostane vse-
bina enako bogata, kakor vsa dosedanja leta.
Obsegal bode celo vrsto velekoristnih gospodar-
skih člankov, lepih povesti, podučnihotic,
krasnih slik itd. Cena mu bode pa edna-
ka ostala, namreč 60 vinarjev, s poš-
tino pa 70 vinarjev. Tudi velja i letos do-
ločba, da dobi vsakdo en koledar zastonj,
kdor jih naroči deset.

Inzerente

opozarjamo istotako ob tej priliki, naj nam za
koledar namenjene inzerate čimpreje vpošljejo.

== Vsi na delo za naš koledar! ==

Politični pregled.

Državni zbor je bil torej 17. t. m. zopet
otvorjen in vsa javna pozornost se obrača na
cesarski Dunaj. Dosedanje seje so imele seveda
le formalni značaj in se v splošnem še ne more
ničesar glede političnega položaja reči. Prvo sejo
je pričel novi ministerski predsednik s tem, da
je prosil najstarejšega poslanca dr. Fuchs a,
naj ta kot starostni predsednik sejo otvori in
vodi. Dr. Fuchs je to v kratkih besedah storil
in je potem zaklical vladarju „höch“ kar so
poslanci z velikim navdušenjem sprejeli; edino
socialni demokratje, Schönerrianci in češki radi-
kalcii se tega klica niso udeležili. Predsednik je
imenoval potem zapisnikarje. Naposled so novo
izvoljeni poslanci storili obljubo: Svečanostna
seja je bila dan pozneje, ko je cesar prečital
prestolni govor. Kar se tiče prestolnega govora,
ki je vedno izjava novega ministerstva, bil je
stvaren in miren in je našel vsa tista vpraša-
nja, ki so zdaj najbolj pereča (vojaške reforme,
češko-nemška sprava, socialne, bančne postave
itd). Cesar je popolnoma krepek in čil, tako da
je s tem svojim nastopom ovrgel vsa poročila o
njegovem slabem zdravstvenem stanju. Poslanci
so cesarja z velikim navdušenjem pozdravljali.
O nadaljnjih sejah državne zbornice bodemo na-
kratko vsaki teden poročali, da bodejo cenjeni
čitatelji zamogli delovanje „ljudskih zastopnikov“
opazovati.

O militarizmu in njegovih neznosnih breme-
nenah se je že mnogo pisalo in govorilo. Res
je, da stane velikansko oboroženje vojaštva in
mornarice tisoče milijonov kron, ki jih mora
ljudstvo s krvavimi svojimi davki plačevati. Ali
nekaj je tudi resničnega na tem, da je milita-
rizem ravno neobhodno potrebno zlo. Vsi poiz-
kusi splošnega razoroženja so se doslej izjalo-
vili in posamezne države konkurirajo tako rekoč
v tem, katera bode imela boljšo in večjo armado.
Avstrija bi torej v vsakem oziru zaostala in se
v velikansko nevarnost podala, ako bi znižala
svojo armado. Sploh bi se Avstrija brez popolne
armade stalno ne mogla držati med vevlasti
v Evropi. Zaradi tega so se trezno misleči dr-
žavljeni že tako rekoč navadili na velikanska
bremena, katerega nam nalaga militarizem. V
tem pa smo si vendar vsi edini, da se je treba
odločno boriti proti izraskom in prenapetostim
militarizma. Tako se zdaj n. pr. v vojni upravi
„študira“ vprašanje, je-li ne bi se dalo zopet
pri naših vojaki vpeljati beli „waffenrock“. To
bi bil pač višek neumnosti, ki bi seveda zopet
velikanske svote denarja koštal. Poleg tega je
beli „waffenrock“ skrajno nepraktičen in pomeni
pravo trpinčenje vojakov. Armada vendar ni
samo za paradó takaj, temveč v prvi vrsti za
resni boj. Mi nimamo prav nobenega interesa
na temu, da bi bili vojaki kakor „gigerli“. Za
potrebne vojaške troške se izda dovolj denarja;
nepotrebni pa ne maramo. Po našem mnenju
bi bilo veliko bolj pametno, da bi se odpravilo
tisto težko prtljago, ki jo mora vojak seboj no-
siti. Japonci niso imeli nobenih težkih turnistrov
in so znali vendar zmagati. Na vsak način se
bodejo morali poslanci zato brigati, da ne po-
stane armada igračka v rokah gotovih oseb, ki